

Załącznik
do uchwały Rady Gminy Gietrzwałd
Nr XLVII/514/10 z dn. 09.11.2010r.

Załącznik
do uchwały Rady Sołeckiej Gronity
Nr I/2010 z dn. 06.11.2010r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GRONITY

Sporządziła: Ewa Jaczek-Horabik

Gronity, październik 2010 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp

Rozdział I Powiązanie Planu z celami strategicznymi dotyczącymi rozwoju Gminy

Rozdział II Charakterystyka miejscowości Gronity

2.1. Historia wsi Gronity

2.2. Położenie i wygląd wsi

2.3. Funkcje, jakie pełni wieś Gronity

2.4. Charakterystyka mieszkańców

Rozdział III Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Poziom organizacji mieszkańców i ich osiągnięcia

3.2. Aktywizacja środowiska dziecięco-młodzieżowego

3.3. Stan otoczenia - środowiska naturalnego

3.4. Poziom rolnictwa i przedsiębiorczości

3.5. Kultywowanie tradycji

3.6. Ochrona zdrowia

3.7. Bezpieczeństwo publiczne

3.8. Infrastruktura techniczna

3.9. Opis obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców

sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych

3.10. Podsumowanie

Rozdział IV Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

Rozdział V Opis planowanych zadań i przedsięwzięć

Rozdział VI Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Gronity, zwany dalej Planem lub planem odnowy, jest dokumentem programowym opisującym zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia samorządu na terenie miejscowości Gronity **w latach 2010 – 2017**.

Plan Odnowy Miejscowości Gronity powstał przy współudziale mieszkańców, Rady Sołeckiej oraz Rady Gminy Gietrzwałd. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie wszystkich mieszkańców.

Plan jest dokumentem otwartym, który może być uzupełniany nowymi pomysłami i nowymi sposobami rozwiązywania problemów.

Planowanie strategiczne to sprawdzone narzędzie do zarządzania zasobami. Są to ciągłe i konsekwentne działania, mające za zadanie kształtowanie przyszłości poprzez: wyznaczanie celów, określenie etapów realizacji i przeznaczania rzeczywistych środków dla jej spełnienia. Pozwala na zdefiniowanie najważniejszych problemów ich analizę, ustalenie sprecyzowanych i mierzalnych celów długo i krótkoterminowych oraz określenie priorytetowych działań. Rozpoczęty proces planowania ma charakter ciągły i dynamiczny – towarzyszy mu bieżąca ocena uzyskiwanych wyników, która umożliwia korekty planu o ile wystąpi zmiana uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Planowanie strategiczne nie daje gwarancji sukcesu, ale znacznie zwiększa jego prawdopodobieństwo.

Mieszkańcy Gronit chcą dysponować planem odnowy swojej miejscowości, by móc w pełni wykorzystać istniejący potencjał i szanse na rozwój. Bogata i barwna historia wsi i jej mieszkańców, warmińska tradycja i religijność stanowią bogactwo kulturowe nie tylko gminy Gietrzwałd, ale i całego województwa warmińsko-mazurskiego. W obliczu szybkiego rozwoju funkcji mieszkaniowej Gronit (bliskie położenie Olsztyna) istnieje uzasadniona obawa i pytanie, czy napływowi mieszkańcy zintegrują się w pełni ze starymi mieszkańcami i zachowają przez dalsze pokolenia te wyjątkowe tradycje. Zauważając rozłam spójności i tożsamości Groniczian, mieszkańcy pragną mu przeciwdziałać realizując niniejszy Plan.

ROZDZIAŁ I : Powiązanie Planu z celami strategicznymi dotyczącymi rozwoju Gminy.

Wszystkie zadania zawarte w tym planie zostały wypracowane podczas Zebrania Wiejskiego w Gronitach.

Plan został zatwierdzony Uchwałą nr I/2010 Rady Sołeckiej Sołectwa Gronity – Kudypy z dnia 06.11.2010 r.

Plan został zatwierdzony Uchwałą nr XLVII/514/10 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 9.11.2010r.

Plan Odnowy Miejscowości Gronity jest zgodny z następującymi dokumentami strategicznymi Gminy Gietrzwałd:

- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gietrzwałd na lata 2005 – 2010
- Strategia Rozwoju Gminy Gietrzwałd
- Miejscowy Plan Zagospodarowania przestrzennego miejscowości Gronity gmina Gietrzwałd – Uchwała Nr XXXIV/330/2006 Rady Gminy Gietrzwałd z dnia 25 maja 2006 r. – opublikowany w Dz.Urz. Woj. W-M Nr 89 poz. 1512, z dnia 04.07.2006 r.

Plan jest również zgodny z następującymi dokumentami o znaczeniu ponadlokalnym:

- Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Olsztyńskiego na lata 2004–2006 oraz 2007–2013
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Warmińsko-Mazurskiego do 2015 r.
- Lokalna Strategia Rozwoju Krainy Drwęcy i Pasłęki.

Rozdział II : Charakterystyka miejscowości Gronity

2.1. Historia wsi Gronity

Założenie wsi

Akcja kolonizacyjna w komornictwie olsztyńskim zaczęła się w I połowie XIV wieku. Dokumenty lokacyjne wystawiano we wspólnym imieniu biskupa i kapituły warmińskiej. Najstarszą miejscowością na tym terenie był Bartążek, zlokalizowany w 1335 roku. Z terenu dzisiejszej Gminy Gietrzwałd w 1347 roku zlokalizowano Unieszewo i Woryty, w **1348 Gronity**, w 1349 roku Naterki, a 1352 Gietrzwałd. Wsie były zakładane na prawie chełmińskim. Kolonistów do wsi sprowadzał zasadzca, który był nagradzany dziedzicznym urzędem sołtysa. Sołtys reprezentował wieś wobec kapituły warmińskiej; wykonywał też niższe sadownictwo, to znaczy „ferował wyroki w sprawach bijatyk, ran krwawych i sińców i w sprawach cywilnych”.

Najczęściej zasadzcami byli prusowie. Prawdopodobnie tak też było w przypadku Gronit, gdyż końcówki *-it* (niem. *-itten*) pochodzą z języka pruskiego i są to nazwy odosobowe np. Giedajty od prusa imieniem Gede. (źródło – Andrzej Wakar – Olsztyn – *Dzieje miasta*).

Z zapisów w źródłach kościelnych wynika, że roku 1353 kapituła wystawiła przywilej „prusakowi” (prusowi!) nazwiskiem Noyden na 6 włók, „które otrzymał na własność prawem pruskim „circa lacum Crummensee” i na 2 włóki in Damerovia, za inne włóki. co miał nad jeziorem Curtos (Kort See) in Garranczen”. Był zwolniony z opłaty przez 7 lat, ale do służby wojennej był zobowiązany zarówno on jak i jego następcy i to konnej. Tenże Noyden miał prawo łowienia ryb „małemi narzędziami” i polowania „in extrema nostra solitudine more aliorum pruthenorum”. Jeżeli ktoś miałby zabić wspomnianego Noydena lub jego następców powinien być ukarany 30 grzywnami.

W tym samym roku na podobnych warunkach 6 włók nad jeziorem *Crummensee* i 2 włóki w Dąbrowie otrzymali niejaki Gedike i Coytike, oddając posiadłości „circa Curtoyen in Karuniten”. W roku 1426 kolejne 2 włóki wolne od wszelkich opłat dostaje Kristan von Granyten. Zwolnienie wynika z obowiązków pełnienia funkcji strażnika barci kapitulnych (*Bienenwart*).

O tym, że w Gronitach istniał kościół zaświadcza zapis w księgach kościelnych, iż „w roku 1500 został postawiony nowy kościół w miejsce starego podupadłego”. Jego konsekracji pod wezwaniem Św. Wawrzyńca, dokonał biskup sufragan warmiński Jan „episcopus Simbaliensis”.

Stan wsi określa zapis z roku 1656, który donosi że: „we wsi Gronitten jest włók wolnych pruskich 16, które posiadają 3 wolni („Freyen”)”. Po sekularyzacji dóbr kościelnych rząd pruski oddał wieś dotychczasowym osadnikom.

Z zapisów kościelnych widać też, jak ewaluowała nazwa wsi od *Garonith* (1334 – ta data może sugerować wcześniejszą lokalizację!), poprzez *Grunitten*, *Granythen* (1353), *Garonich* (1361), *Grunitthen* (1379), *Garunithen* (1380), *Grunithen* (1426), *Gruniten* (1564-80) do nazwy *Gronitten* (1591). Pierwotna nazwa pruska brzmiała *Garunit-ai* i pochodziła od osoby Garune (także *Garuke*, *Garene*, *Garute* – litewskie – *Garalis*). Druga możliwość to pochodna pruskiej nazwy - *garian* – drzewo, las. Zmiana z *Garun* na *Gron* dokonała się już w XIV wieku.

Ciekawa jest też historia jeziora w Gronitach. Z cytowanych zapisów w księgach kościelnych wynika, że istniało tu *Crummensee*. Obecnie wszystkie tereny pojeziorne zostały zmeliorowane, ale do dziś przetrwała w pamięci mieszkańców nazwa „*Krumze*”, którą nazywają tereny torfowisk po północnej stronie torów, blisko granicy z Kudypami. Być może to tam znajdowała się pierwotnie właściwa wieś Gronity.

Jeziro zostało zmeliorowane podczas budowy linii kolejowej do Ostródy a później przez jeńców francuskich podczas I wojny światowej, w celu przygotowania pastwisk dla koni wojskowych.

Dawni mieszkańcy

Kolejne dzieje Gronit nie są dobrze zdokumentowane. Następne wzmianki pojawiają się dopiero w XVIII wieku. W *Regestrum Preceptorum* z lat 1717 – 76 Gronity zaliczane są do parafii olsztyńskiej i w spisie wiernych istnieje dużo polsko brzmiących nazwisk, co ciekawe również o niemieckim rodowodzie np. Mellerski czy Hermański. (źródło - *Andrzej Wakar – Olsztyn – Dzieje miasta*).

Sporo informacji o dawnych mieszkańcach Gronit można znaleźć głównie śledząc drzewa genealogiczne. I tak w drzewie genealogicznym rodziny „*Kneffel*” jest wzmianka, iż w roku 1773 w Gronitach (Gronitten) żył Casimir Knaeffel – Instman (Farm laborer).

Również z drzewa genealogicznego rodziny „*Grube*” wynika, że w 1876 roku w Gronitach urodziła się Elisabeth Gettkandt, późniejsza żona Heinricha Karla Schwartz’a.m Z kolei drzewo genealogiczne rodziny „*Kevitz*” przypomina przedwojennych mieszkańców Gronit w osobach: Budde Ursel z domu Goworr, Goworr Gerda, Hahn Hildegarda, Huhn Irmgarda z domu Woeke, Kempa Georg, Kilimann Wolfgang, Kucharzewski Horst i Hildegarda, Schweichler Elisabeth z domu Graw.

Struktura wsi w okresie przedwojennym - w roku 1933 w Gronitach żyło 233 mieszkańców. Dla porównania w Ditrichswalde (Gietrzwałd) 922, w Nattern (Naterkach) – 278 a w Schonbruck (Sząbruku) – 616. Dla ciekawości można dodać, że w całym powiecie było 92,3% katolików i 7,3% ewangelików. Ciekawa jest też orientacja partyjna (dane z marca 1933r.) – NSDAP – blisko 26 tysięcy, SPD – ponad 12 tysięcy, partia ludowa – niecałe 1500 osób.

W przedwojennych Gronitach mieszały się dwa żywioły narodowościowe. Nie mniej dbano o polskie akcenty. W ramach powstałego w 1921 roku Polsko-Katolickiego Towarzystwa Szkolnego na Warmii, którego celem było zachowanie i pielęgnowanie języka polskiego, do Seminarium Nauczycielskiego w Lubawie skierowany został mieszkaniec Gronit – **Józef Penczerzyński**. Opiekunem z ramienia Towarzystwa nad ludnością polską w Gronitach został **Wiktor Salmann**. W Gronitach także szukał schronienia przed prześladowaniami niemieckimi znany działacz polski – **Franciszek Barcz**.

Inną postacią przedwojennych Gronit był **Jan Brzeszczyński** – nauczyciel szkoły w Gronitach. Pomimo, iż był Niemcem w okresie plebiscytu działał aktywnie na rzecz sprawy polskiej, za co był szykanowany przez władze i proniemieckie bojówki. Jana Brzeszczyńskiego, który m.in. redagował dodatek do „Gazety Olsztyńskiej” zatytułowany „Przyjaciół dzieci”, odwiedziła w Gronitach Maria Zientara-Malewska, która napisała dla niego kilka wierszy. W wyniku szykan Brzeszczyński musiał opuścić mieszkanie w szkole i przeniósł się do Barczewka.

Równie ciekawą postacią był urodzony w Gronitach w 1882 roku **Augustyn Scharnowski**, syn Augustyna i Matyldy z domu Kosińskiej. W roku 1925 otrzymał święcenia kapłańskie, zaś w okresie wojny był więziony przez władze hitlerowskie za głoszenie wrogości wobec Niemiec propagandy. Po wojnie był proboszczem w Dajtkach i Sząbruku, a w 1953 objął parafię św. Jakuba w Olsztynie. Pełnił też godność kanonika kapituły katedralnej (źródło – *Zbigniew Kukuć - Naterki*).

Historia powojenna

Historia ta czeka jeszcze na swoje udokumentowanie. Z posiadanych dokumentów typu książka meldunkowa wynika, że wielu przedwojennych mieszkańców pozostało w Gronitach w pierwszych latach po wojnie. Znaczna część z nich wyjechała w ramach emigracji z lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, część pozostała do dnia dzisiejszego. Warto przypomnieć ich nazwiska: Baczewski Jerzy (ur. 1919), Sowa Maria (1903) i Horst (1938), Behrendt Barbara (1899) i Eryk (1939), rodzina Galitzkich, Wrona Józef (1932), Wehis Herbert (1939), Ossowski Erich (1941), rodzina Hintzmanów, Neumann Oskar (1937), Mogulnicka Krystyna (1932), Schultz Marta (1917), Kempa Franciszek (1905), Agnieszka (1911) i Hainz (1938), Czeczka Edward (1928), Alojzy (1930), Franciszek (1940), Kamińska Maria (1929), Szarnowski Jan (1943).

W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych w Gronitach kwitło życie sportowe i kulturalne. Wieś posiadała swoją drużynę piłki nożnej (klasa C), piłki siatkowej, a także w ramach drużyny Ludowych Zespołów Sportowych „Diamenty” aktywnie uczestniczyła w różnych spartakiadach i zawodach gminnych. Szczególnie aktywna w działalności sportowej była rodzina Schultz’ow reprezentowana przez Antoniego i Henryka, którzy zdobywali liczne dyplomy: w biegach przełajowych, tenisie stołowym, warcabach, rzucie lotką, czy piłce nożnej.

W tych samych latach **we wsi istniała też świetlica** gdzie odbywały się zabawy taneczne, próbował zespół muzyczny i **22 osobowy zespół teatralny**. Animatorką życia kulturalnego była Marianna Rutowicz - kierowniczka Szkoły Podstawowej. Jej staraniem na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych wieś została zelektryfikowana.

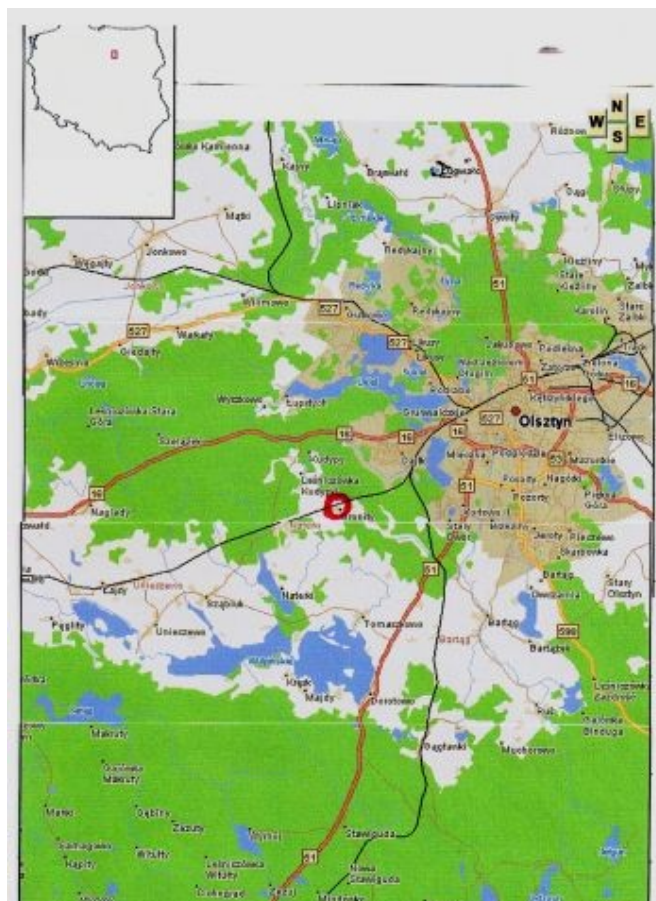
Miejsca tajemne

Z pewnością jednym z takich miejsc jest **kapliczka w pniu** 200 letniej martwej sosny na dojeździe do Gronit. Legenda miejscowa mówi, że jest to miejsce gdzie matka zabiła swoje dziecko, a ślad odcisniętej główki dziecięcej można dostrzec na pniu drzewa.

Innym takim miejscem jest **krzyż na rozjeździe dróg** do Naterek i Gronit. Podobno postawiony dla upamiętnienia zarazy, która dotknęła wieś. Starsi mieszkańcy wspominają, że jeszcze po wojnie przy kapliczce znajdował się cmentarzyk, na którym pochowani byli mieszkańcy i jeńcy pracujący przy budowie linii kolejowej. Niewyjaśnioną historię ma jeszcze miejsce trzech lub czterech grobów, które znajdują się przy drodze Gronity – Kudypy.

2.2 Położenie i wygląd wsi

Miejscowość Gronity znajduje się we wschodniej części Gminy Gietrzwałd i zajmuje powierzchnię **1190 ha**. Graniczy z miejscowościami **Naterki, Kudypy i Gminą Stawiguda**. Najbliższą aglomeracją jest wojewódzkie miasto Olsztyn, położone w odległość około 3 km. Liczba mieszkańców Gronit według stanu z dnia 31.11.2009 r. wynosi 377 osoby. Wiele domów znajduje się w budowie.

Fragment mapy Polski

Widok wsi Gronity z „lotu ptaka”

Gronity to wioska usytuowana w Europie, Polsce, województwie warmińsko-mazurskim, powiecie olsztyńskim, gminie Gietrzwałd.

Powyższe zdjęcie przedstawia wieś Gronity z lotu ptaka. Widać, że to miejscowość sąsiadująca z Olsztynem, wieś pięknych widoków i eleganckich rezydencji. „Stare” Gronity są mało widoczne – kilka zabudowań w środku, reszta domostw rozrzucona po okolicznych lasach. Dziś dominują tu nowe domy, wiele z nich jest jeszcze w budowie. Ludzie nie żyją tu tylko dla siebie jak to często bywa w podmiejskich osiedlach.

2.3 Funkcje, jakie pełni wieś Gronity

Wieś pełni głównie funkcje mieszkalną i rekreacyjną – jest miejscem spędzania wolnego czasu dla ok. 80% jej mieszkańców, pracujących głównie w sąsiednim Olsztynie. Jest również miejscem pracy i życia dla pozostałych, utrzymujących się z pracy we własnych gospodarstwach rolnych i ogrodniczych (9 gospodarstw) oraz pracy we własnych małych firmach.

Ponadto – z uwagi na położenie wśród lasów – Gronity dla mieszkańców sąsiedniego Olsztyna są atrakcyjnym celem rodzinnych wycieczek rowerowych, spacerów, a okoliczne lasy miejscem polowań i zbierania runa leśnego.

Gronity pełnią funkcję mieszkalną, rekreacyjną i w małym stopniu rolniczą

Funkcje wsi wynikają z korzystnego położenia – niewielkiej odległości od miasta wojewódzkiego Olsztyn (ok. 3 km.), atrakcyjnie położonych działek pod budownictwo jednorodzinne, a także niezwykle atrakcyjnych warunków krajobrazowo-przyrodniczych.

2.4 Charakterystyka mieszkańców

Liczba mieszkańców Gronit w kolejnych latach wynosiła:

Rok (stan na 31.12)	Liczba osób
2003	231
2004	246
2005	274
2006	297
2007	334
2008	366
2009	377

Liczba mieszkańców Gronit wzrasta z roku na rok i w ciągu 7 lat wzrosła o 63 % tj. 146 osób. Prawie połowa mieszkańców to dzieci i młodzież. Większość mieszkańców znajduje zatrudnienie w Olsztynie bądź prowadzi własne firmy. Z gospodarstw rolniczych i ogrodniczych utrzymuje się 9 rodzin, jednak niektórzy członkowie tych rodzin są dodatkowo zatrudnieni w Olsztynie lub na terenie gminy Gietrzwałd. Bezrobocie dotyka więc niewielkiej liczby mieszkańców.

Wśród mieszkańców są duże dysproporcje materialne. Są rodziny bardzo biedne z tzw. „starej wsi” i bardzo bogate z nowego osiedla. Coraz więcej przybywa do Gronit młodych rodzin z małymi dziećmi. Nie ma we wsi szkoły ani przedszkola więc dzieci i młodzież uczęszczają głównie do przedszkoli i szkół w Olsztynie i Gietrzwałdzie.

Organizowane w ostatnich latach imprezy kulturalno-sportowe wykazały, że w mieszkańcach drzemie duży potencjał organizacyjny, integracyjny i twórczy.

Gronity to wieś rozwojowa – jest coraz większy napływ młodych rodzin z dziećmi. Koniecznym jest więc stworzenie dalszych warunków rozwoju wsi, rekreacji, podnoszenie estetyki wsi, podejmowanie działań integrujących „starą wieś z nową”, działania, które „zakorzeniałyby” i identyfikowały mieszkańców z wsią.

Rozdział III : Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

3.1. Poziom organizacji mieszkańców i ich osiągnięcia

Sołtysem Gronit jest Pan Józef Grzeszczuk. Pełni on tę funkcję od 26 lat nieprzerwanie. Na co dzień prowadzi wraz z żoną gospodarstwo rolne. Rada Sołecka liczy 5 osób. Z Gronit wywodzi się również radny i przewodniczący Rady Gminy Gietrzwałd, Pan Krzysztof Wysocki.

Mieszkańcy Gronit, którzy na co dzień współpracują z wybranymi przez siebie przedstawicielami, mogą wspólnie poszczycić się wieloma sukcesami.

W 2004 r. powstała organizacja łącząc mieszkańców wsi – Stowarzyszenie „Garian” w Gronitach. Pracując wspólnie organizują liczne imprezy i spotkania: sprzątanie wsi i okolic, „Święto Gronit”, „Dzień Dziecka”, „Jesienne spotkania sąsiedzkie”, kuligi itp.

W 2007 roku zorganizowano „I Bieg Przelajowy o puchar Wójta Gminy Gietrzwałd”, który był powrotem do tradycji z lat 70.

W 2005 roku w Gronitach **wysiłkiem mieszkańców powstał plac rekreacyjno-sportowy**, który z roku na rok jest sukcesywnie zagospodarowywany. Teren został częściowo ogrodzony, wykonano piękny wjazd. Plac zabaw wyposażono dzięki dotacji w wysokości 5 tys. złotych otrzymanych w ramach konkursu "Działaj Lokalnie IV" z Fundacji Rozwoju Społecznego "Nad Symsarną" Warmińsko-Mazurski Fundusz Lokalny z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim.

Powstały też boiska do siatkówki i koszykówki, zbudowano drewnianą altanę a w tym roku Rada Sołecka i Stowarzyszenie wspólnie pozyskały środki z programu „Aktywna Wieś Warmii, Mazur i Powiśla” realizowanego przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Za otrzymane fundusze na placu zainstalowano betonowy stół do tenisa stołowego. Już w sierpniu br. podczas festynu "Święta Gronit" odbył się pierwszy turniej tenisa stołowego o Puchar Sołtysa. Wykonano też drewniany podest sceniczny i zainstalowano podświetlenie wyspy. Wszystkie te inwestycje podniosły wizerunek wsi, ułatwiły i uatrakcyjniły organizowane spotkania integracyjne mieszkańców. Wspólna praca Rady Sołeckiej i członków Stowarzyszenia "Garian" przyczyniły się do zajęcia II miejsca w województwie w konkursie "Czysta i piękna zagroda - estetyczna wieś 2010".

W ramach organizowanych imprez w tym właśnie miejscu kultywuje się tradycje i obrzędy ludowe. Teren rekreacyjny pełni poniekąd rolę wiejskiej świetlicy na świeżym powietrzu. Niestety nie całorocznej i zależnej od pogody.

W 2006 roku **mieszkańcy nakładem własnych środków i pracy odrestaurowali kapliczkę** na kolonii Gronit. Kilka ulic w Gronitach także w 2006 roku zyskało oświetlenie. Wszystkie te działania przyczyniły się do zdobycia przez sołectwo Gronity III miejsca w konkursie Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego „Piękna i czysta zagroda - estetyczna wieś 2006”.

Wszystkie te działania aktywnych mieszkańców i przyjaciół wsi zmierzają do zmniejszenia lub likwidacji takich zjawisk jak podział mieszkańców na „nowych” i „starych”, brak integracji (duża dysproporcja materialna) i brak identyfikacji napływowych rodzin z wsią.

3.2. Aktywizacja środowiska dziecięco – młodzieżowego

Aktualna sytuacja nie sprzyja aktywizacji środowiska dziecięco-młodzieżowego. Brak świetlicy lub innego miejsca spotkań uniemożliwia prowadzenie jakichkolwiek działań integracyjnych czy edukacyjnych. Brak możliwości innego spędzania wolnego czasu niż w domu w miesiącach jesienno-zimowych. Sytuację polepszyło częściowe zagospodarowanie terenu rekreacyjnego, tj. wybudowanie placu zabaw i terenu pod boiska do piłki siatkowej i koszykowej. Ale korzystają z niego głównie małe dzieci, nie młodzież, której energia wieku „dumnego i szumnego” nie bardzo może znaleźć rozsądnie ukierunkowane ujście.

Widoczny jest duży potencjał twórczy i zaangażowanie dzieci i młodzieży w organizowaniu imprez kulturalno-sportowych. W 2007 roku aktywnie uczestniczyli wraz z dorosłymi w wystawieniu inscenizacji warmińskich obrzędów ludowych, występując w strojach warmińskich, śpiewając i mówiąc po warmińsku. Dzieci i młodzież chętnie uczestniczą w corocznych akcjach sprzątnięcia wsi okolic, piknikach i organizowanych w Granitach okresie wiosenno-letnim konkursach sportowych.

Dzieci i młodzież z Gronit w inscenizacji ludowych obrzędów warmińskich

I od 70 lat bieg przełajowy w Gronitach o Puchach Wójta Gminy Gietrzwałd

W Gronitach jest coraz więcej dzieci i młodzieży, która nie ma co ze sobą zrobić w czasie wolnym - pojawiają się problemy wychowawcze, tzw. beczynność, wałęsanie bez celu, stanie grupkami pod sklepem itp. Należy temu przeciwdziałać przez stworzenie warunków tj. zorganizowanie świetlicy, organizowanie czasu wolnego, aktywizację przez czynne włączanie w działania dorosłych. Jednocześnie widzimy potrzebę zaznajomienia najmłodszych mieszkańców z historią i tradycją ziemi, w której żyją i mieszkają.

3.3. Stan otoczenia – środowiska naturalnego

Gronity to wieś o ogromnych walorach przyrodniczych, leży w otoczeniu lasów. Można powiedzieć, że las oddziela Gronity od Olsztyna. Piękno Gronit można dostrzec w malarstwie Marka Świąteckiego, znanego malarza-pejzazysty, który jako mieszkaniec Gronit natchnienie czerpie z otaczającej przyrody.

Wieś leży w lasach kudypskich, będących częścią dawnej Puszczy Galindzkiej. Podstawowe gatunki drzew to: sosna – 70%, świerk – 10%, buk – 6%, brzoza – 6%, dąb – 4% i olcha – 4%. Przez Gronity przebiega ścieżka przyrodnicza opisana w wydawnictwie „Z Olsztyna do Kudyp”. Opisana jest tam m.in. łąka zaczynająca się przy tablicy z nazwą wsi. Na łące możemy znaleźć głównie trawy w tym: śmiałka darniowego, kłosówkę wełnistą, wiechlinę łąkową, jest też sporo ziół. Przy strumieniu rośnie przetacznik bobowiczka, rzeżucha gorzka, manna jadalna, turzyca błotna i knieć błotna. W okolicy Gronit można też znaleźć ciekawostką przyrodniczą – rosiczkę owadożerną.

Na rozlewiskach i podmokłych łąkach rozciągających się malowniczo wśród lasów, miejsce gniazdowania znalazło wiele ptaków w tym siwa czapla i żurawie, dzikie kaczki i łabędzie. W naturalnych oczkach i stawach wodnych, zarybianych przez mieszkańców można złowić ryby – karasie i płotki.

Ważnym też walorem przyrodniczym jest najmłodsze arboretum w Polsce usytuowane w przyległych Kudypach, które jako miejscowość od 2005 r. należy do sołectwa Gronity. Ten specjalistyczny ogród botaniczny skupia kolekcje gatunków i odmian drzew oraz krzewów różnego pochodzenia i jest ważnym elementem rekreacyjnym i edukacyjnym nie tylko dla mieszkańców okolicznych miejscowości ale i województwa. Jest także miejscem chętnie odwiedzanym przez turystów.

Wieś Gronity to atrakcyjne miejsce do życia i mieszkania. Jest tu możliwość codziennego korzystania przez mieszkańców z walorów przyrody. Okoliczne lasy i łąki są terenem spacerów i zbierania runa leśnego także dla mieszkańców Olsztyna i okolic.

3.4. Poziom rolnictwa i przedsiębiorczość

Rolnictwo w Gronitach choć nie jest dominującą formą działalności to pełni ważną dla mieszkańców rolę. Gospodarstwa są niewielkie i rozrzucone pojedynczo na terenie wsi. Część mieszkańców osiedla zaopatruje się w żywność wyprodukowaną w tych gospodarstwach tj. mleko, jaja, sery kozie, a także warzywa. Jedno z gospodarstw prowadzi produkcję drzew i krzewów ozdobnych i jest często odwiedzane przez mieszkańców.

We wsi funkcjonuje jeden sklep spożywczo-przemysłowy.

3.5. Kulturowanie tradycji

Zabytki

Na terenie wsi znajdują się **dwa krzyże oraz dwie kapliczki** zbudowane z cegły. Do dnia dzisiejszego zatrzymują one pielgrzymów do wspólnej modlitwy i śpiewów. Figurki we wnękach kapliczek przedstawiają wizerunek Matki Boskiej i Jezusa. Kapliczka w centrum wsi jest wpisana w rejestr zabytków. W chwili obecnej wymaga renowacji. Na kilku nowo wybudowanych prywatnych posesjach są postawione nowe kapliczki. Budowanie kapliczek wiąże się z powszechnym na Warmii kultem Maryjnym, który umocnił się po objawieniach gietrzwałdzkich (1877 r.). Ceglane kapliczki są znakiem rozpoznawczym Warmii i ciekawym materiałem na produkt turystyczny.

W centrum wsi znajduje się piękna stara warmińska chata, trochę zapomniana i zaniedbana przez obecnych lokatorów, która może stać się w przyszłości interesującym akcentem, być może zabytkową wsi, (widać ją w tle na zdjęciu kapliczki).

Bardzo ważną rolę w kulturowaniu tradycji w Gronitach odgrywa **Ognisko Kultury Rodzinnej „Hubertówka”** działające w przyległych Kudypach, prowadzone przez Panią Ritę Kostka. Od 2005 roku, kiedy to Kudypy zostały włączone do sołectwa Gronity Stowarzyszenie „Garian” i Hubertówka zorganizowały wspólnie kilka imprez nawiązujących do tradycji warmińskich i dobrego obyczaju szlachectwa polskiego.

Dla zachowania charakteru wsi ważnym jest by nowych mieszkańców włączać w działania kulturowe stare tradycje warmińskie i w ten sposób „dawać korzenie” i integrować ze środowiskiem a jednocześnie zachować tradycje i obrzędy dla przyszłych pokoleń

zabytkowa kapliczka w centrum wsi

Inscenizacja warmińskich obrzędów ludowych „Od psieszczónka do czepka” – w wykonaniu mieszkańców Gronit

3.6. Ochrona zdrowia

W Gronitach nie ma ośrodka zdrowia, ani gabinetu lekarskiego. Mieszkańcy wsi korzystają z usług medycznych w Olsztynie i niewielki procent w Gietrzwałdzie.

3.7. Bezpieczeństwo publiczne

Nad bezpieczeństwem mieszkańców wsi czuwają policjanci z posterunku Policji w Gietrzwałdzie. Pomimo systematycznej współpracy **ilość kradzieży i aktów wandalizmu na terenie wsi z roku na rok rośnie.**

3.8. Infrastruktura techniczna:

Infrastruktura drogowa

Przez miejscowość Gronity prowadzą drogi gminne o **nienormatywnej szerokości (4 – 5 m) i nieutwardzonej nawierzchni:**

- droga nr 158019 N Olsztyn Dajtki – Gronity
- droga nr 158022 N Gronity - Naterki
- droga nr 158021 N Gronity – Kudypy
- droga nr 158022 N Gronity – Tomaszkowo

Stan dróg, szczególnie w okresie jesienno-zimowym i wiosenno-letnim, **jest bardzo zły.** Drogi wymagają ciągłego naprawiania poprzez zasypywanie i wyrównywanie nawierzchni. Szczególnie ważną drogą dla mieszkańców jest droga Gronity - Dajtki. W 2007 roku

mieszkańcy utworzyli społeczny komitet budowy tej drogi by rozpocząć działania w celu utwardzenia jej nawierzchni. Utrzymanie tej drogi w dobrym stanie umożliwiło w 2007r uruchomienie linii komunikacji podmiejskiej. **Oświetlenie ulic w Gronitach jest niewystarczające.** Oświetlone są trzy ulice, na pozostałych panują ciemności.

Gospodarka wodno – ściekowa

Miejscowość Gronity jest w 100% zwodociągowana siecią wodociągową rozdzielczą z ujęcia wody w Sząbruku. Na terenie Gronit zlokalizowane jest pojedyncze ujęcie wody głębinowej, traktowane jako awaryjne. Obecnie wykorzystywane jest wyłącznie na cele rolnicze. Mieszkańcy Gronit korzystają z sieci wodociągowej zbiorowej.

Miejscowość Gronity jest częściowo skanalizowana (ok. 70%), a ścieki odprowadzane są do oczyszczalni w Olsztynie. Pozostała do skanalizowania część miejscowości od strony Kudyp. Przez teren Gronit biegnie główna magistrala, którą odprowadzane są ścieki z miejscowości Naterki, Sząbruk i Unieszewo do oczyszczalni w Olsztynie.

Elektroenergetyka

Przez miejscowość Gronity (jak przez całą Gminę Gietrzwałd) przebiega elektroenergetyczna linia napowietrzna wysokiego napięcia 110 kV (do powiązana z linią Jaroty – Olsztynek). Istniejące linie średniego napięcia dają możliwość uzyskania właściwych parametrów energii elektrycznej na terenie Gronit (podobnie jak na całym terenie Gminy Gietrzwałd).

Gospodarka odpadami

Odpady stałe są składowane w odpowiednich pojemnikach na posesjach, a stamtąd wywożone przez profesjonalne firmy na wysypiska śmieci. Od października br. w związku z referendum sprawę wywozu śmieci przejmie gmina Gietrzwałd. Na jednej z głównych ulic w Granitach są ustawione pojemniki do segregacji odpadów plastikowych i szklanych.

3.9. Opis obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych.

Głównym obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, który sprzyja nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na swe położenie oraz cechy funkcjonalno przestrzenne jest plac rekreacyjno-sportowy położony przy ul. *Olsztyńskiej* w Gronitach.

Plac powstał z inicjatywy samych mieszkańców i przez nich, Radę Sołecką, Stowarzyszenie „Garian”, był wyposażony i zagospodarowywany od 2005 roku. Na placu znajduje się plac zabaw, boiska, stół do gry w tenisa ziemnego, drewniana altana/wiata, ławeczki, staw a na nim wyspa z zamontowanym podświetleniem i przenośna sceną do przygotowywania występów, spektakli i koncertów.

W ramach organizowanych imprez w tym właśnie miejscu kultywuje się tradycje i obrzędy ludowe. Ten teren pełni poniekąd rolę wiejskiej świetlicy na świeżym powietrzu. Niestety nie całorocznej i zależnej od pogody.

Mieszkańcy rozwijających się Gronit bardzo potrzebują świetlicy wiejskiej. Dlatego planuje się adaptację na ten cel budynku położonego przy ul. Olsztyńskiej 21. Budynek jest własnością gminy.

3.10. Podsumowanie

Miejscowość Gronity – Gmina Gietrzwałd – analiza zasobów

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - walory krajobrazu - walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie) - walory szaty roślinnej - cenne przyrodniczo obszary lub obiekty - świat zwierzęcy - osobliwości przyrodnicze - wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy) - podłoże, warunki hydrogeologiczne - gleby, kopaliny			X X X X	X X X
ŚRODOWISKO KULTUROWE - walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe - walory zagospodarowania przestrzennego - zabytki - zespoły artystyczne	X		X X	.X
DZIEDZICTWO RELIGIJNE I HISTORYCZNE - miejsca, osoby i przedmioty kultu - święta, odpusty, pielgrzymki - tradycje, obrzędy, gwara - legendy, podania i fakty historyczne - ważne postacie historyczne - specyficzne nazwy		X	X X X	X X
OBIEKTY I TERENY - działki pod zabudowę mieszkaniową - działki pod domy letniskowe - działki pod zakłady usługowe i przemysł - działki pod działalność usługowo-handlową - pustostany mieszkaniowe - pustostany magazynowe i przemysłowe - tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnia, młyn) - place i miejsca publicznych spotkań - miejsca i sportu i rekreacji	X X X X X		X X X	X
GOSPODARKA, ROLNICTWO - specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe) - znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe - możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		X X X		
SĄSIEDZI I PRZYJEZDNI - korzystne sąsiedztwo (miasto, arteria, atrakcje) - ruch tranzytowy - przyjezdni stali i sezonowi	X	X		X
INSTYTUCJE - placówki opieki społecznej - szkoły - Dom kultury	X X X			
LUDZIE, ORGANIZACJE SPOŁECZNE - OSP - KGW - Stowarzyszenia	X X			X

Rozdział IV : Analiza SWOT

Analiza SWOT jest kompleksową metodą służącą do badania otoczenia organizacji (w tym przypadku miejscowości Gronity) oraz analizy jej wnętrza. Jest ona oparta na prostym schemacie klasyfikacji na czynniki:

- Zewnętrzne pozytywne – szanse
 - Zewnętrzne negatywne – zagrożenia
- Wewnętrzne pozytywne – mocne strony
- Wewnętrzne negatywne – słabe strony

Na podstawie analizy zasobów wsi Gronity, opracowano potencjalne szanse i zagrożenia rozwojowe występujące w otoczeniu, które mogą mieć wpływ na przyszłość wsi a także jej mieszkańców oraz korzystne i niekorzystne cechy wewnętrzne miejscowości.

Wyniki analizy SWOT dla wsi Gronity przedstawia poniższa tabela:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Atrakcyjne położenie (bliskość Olsztyna, drogi krajowej nr 16, lasu, liczne stawy) ▪ Czyste powietrze ▪ Urozmaicona rzeźba terenu ▪ Występująca flora i fauna ▪ Zabytkowe kapliczki ▪ Istnieją tereny przeznaczone pod zabudowę (miejscowy plan zagospodarowania) ▪ Aktywnie działająca społeczność ▪ Teren z boiskiem i placem zabaw ▪ Jest do dyspozycji teren rekreacyjny częściowo już zagospodarowany (50%) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bardzo zły stan dróg dojazdowych do wsi i dróg wewnętrznych ▪ Małe środki finansowe sołectwa w stosunku do narastających potrzeb ▪ Brak lokalnej komunikacji publicznej ▪ Brak świetlicy wiejskiej ▪ Brak obiektów rekreacyjno-sportowych dla młodzieży i dorosłych ▪ Brak obiektów handlowo-usługowych ▪ Brak oświetlenia ulic ▪ Brak kanalizacji części wsi i sieci gazowej ▪ Wymagająca poprawy estetyka wsi wokół zabudowań
SZANSE I MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ „Moda na mieszkanie za miastem” ▪ „Moda” na ochronę środowiska i dziedzictwa kulturowego” ▪ Propagowanie twórczości ludowej ▪ Propagowanie zdrowego trybu życia (sport, rekreacja, zdrowa żywność) ▪ Działalność , aktywność Stowarzyszenia ▪ Polityka Gminy propagująca zwiększenie atrakcyjności i polepszenia estetyki wsi ▪ Możliwość uzyskania pomocowych środków finansowych przez samorząd oraz mieszkańców i lokalne organizacje. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bezrobocie, alkoholizm ▪ Ryzyko degradacji środowiska na skutek budowy obwodnicy miasta Olsztyna, ▪ Zagrożenie przestępczością (kradzieże, dewastacja, wandalizm) ▪ Charakter wsi jako ” sypialni Olsztyna” ▪ Podział mieszkańców na wieś „starą i nową” – brak integracji ▪ Ograniczenie możliwości rozwojowych dzieci i młodzieży

ROZDZIAŁ V : Opis planowanych zadań i przedsięwzięć.

Mieszkańcy Gronit widzą szansę na odnowę i rozwój wsi w trzech podstawowych kierunkach, które wyznaczają trzy priorytety i przypisane im zadania:

PRIORYTET I: Wieś atrakcyjnym miejscem zamieszkania, rekreacji i wypoczynku**Zadanie 1: Budowa utwardzonych dróg dojazdowych do wsi.**

Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i jakości życia mieszkańców we wsi Gronity oraz, po utwardzeniu nawierzchni dróg, uruchomienie lokalnej komunikacji publicznej. Obecnie dojazd do wsi możliwy jest tylko samochodami prywatnymi mieszkańców. Zadanie polega na remoncie i utwardzeniu specjalnym kruszywem nawierzchni drogi Kudypy - Gronity. Inwestycja będzie realizowana etapami w latach 2010- 2013. W 2010 zostaną utwardzone pierwsze odcinki ul. Naterskiej i drogi Kudypskiej do wiaduktu. Koszt inwestycji to 1.000.000 zł, a zostanie poniesiony ze środków sołectwa i Gminy Gietrzwałd.

Zadanie 2: Utwardzenie nawierzchni dróg osiedlowych.

Celem zadania jest poprawa jakości życia mieszkańców i estetyki wsi. Obecnie przy dużych opadach deszczu drogi są rozmywane, tworzy się błoto, kałuże i trudno nimi poruszać się zarówno samochodami jak i pieszo. Wykonanie zadania polegać będzie na wyprofilowaniu i utwardzeniu kruszywem (destruktem) nawierzchni dróg. Zadanie realizowane będzie wieloetapowo w latach 2010-2017 począwszy od miejsc szczególnie zagrożonych dewastacją przez opady atmosferyczne. Koszt zadania zostanie poniesiony ze środków Sołectwa i Gminy Gietrzwałd. Wyniesie on 500.000 zł.

Zadanie 3: Wykonanie oświetlenia ulicznego wsi.

Celem zadania jest poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców. Oświetlenie ulic umożliwi łatwiejsze poruszanie się mieszkańców i osób przyjezdnych po wsi po zapadnięciu zmroku. Kilka ulic posiada już oświetlenie. Większość jednak terenu wsi nie jest oświetlona. Zadanie polegać będzie na zakupie słupów energetycznych, kabla, lamp i montażu instalacji oświetleniowej w porozumieniu z zakładem energetycznym i Urzędem Gminy Gietrzwałd. Zadanie realizowane będzie w latach 2010-2017 i obejmować będzie nowo zabudowane rejony wsi. Koszt zadania wyniesie 50.000 zł i sfinansowany będzie ze środków Sołectwa i Gminy Gietrzwałd.

Zadanie 4: Adaptacja budynku w Gronitach na świetlicę wiejską.

Celem zadania jest zaspokojenie potrzeb kulturalnych i społecznych mieszkańców wsi Gronity i okolic poprzez stworzenie miejsca integracji i rozwijania tożsamości lokalnej tej społeczności. W ten sposób zadanie wpłynie na podniesienie poziomu życia na obszarach wiejskich. Zadanie wpisuje się przede wszystkim w drugi ogólny cel Lokalnej Strategii Rozwoju Krainy Drwęcy i Pasłęki „Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich” - zwiększy atrakcyjność turystyczną i bytową terenów wiejskich oraz pobudzi aktywność społeczną. Poprzez zaangażowanie w przygotowanie i realizację operacji wielu partnerów społecznych przyczynia się do realizacji trzeciego celu ogólnego – aktywizacji społeczności lokalnych.

Innowacyjność zadania na poziomie lokalnym, czyli na poziomie gminy, polega głównie na zaangażowaniu mieszkańców i wielu partnerów w realizację inwestycji i jej przygotowanie. Do tej pory mieszkańcy Gronit nie mieli do dyspozycji świetlicy wiejskiej. Swoje inicjatywy realizowali w oparciu o plac sportowo-rekreacyjny. Nie będzie to

typowa świetlica wiejska ponieważ jest remontowana z myślą o działalności bardzo aktywnych członków Stowarzyszenia GARIAN, które z roku na rok bardzo przyczynia się do rozwoju wsi. Gmina współpracuje ze Stowarzyszeniem by poprawić warunki wypoczynku i rekreacji w Gronitach i aktywizować środowisko lokalne. Zrealizowana inwestycja będzie służyć mieszkańcom Gronit.

W realizację zadania zaangażowanych jest 6 partnerów, w tym:

Gmina Gietrzwałd

Gminny Ośrodek Kultury w Gietrzwałdzie

Stowarzyszenie GARIAN w Gronitach

Rada Sołectwa Gronity

Zakład Gospodarki Komunalnej w Gietrzwałdzie

Jak Kasprowicz (kosztorysant)

W zadaniu wykorzystuje się rzeczowe i ludzkie zasoby lokalne – adaptacja istniejącego budynku na cele społeczne, umożliwienie lokalnym organizacjom społecznym poszerzenia pola działania i zapewnienie zaplecza lokalowego.

Powstanie świetlicy wiejskiej w Gronitach znacznie podniesienie atrakcyjność wsi jako miejsca zamieszkania i wypoczynku. Tak zostanie wykorzystany potencjał przyrodniczy malowniczo położonych Gronit.

Zadanie wykorzystuje także zasoby historyczne i kulturowe wsi – w latach przed wojennych, na początku XX wieku w Gronitach była świetlica. Były tam organizowane różne spotkania integracyjne i kulturalne dla mieszkańców wsi. Stworzenie na nowo świetlicy, przy istotnym współdziałaniu lokalnej społeczności, nawiąże do tej tradycji i da mieszkańcom ponownie możliwość rozwijania się na niwie kultury.

Zakres prac adaptacyjnych i remontowych obejmuje:

- przełożenie istniejących dachówek ceramicznych z wymianą zniszczonych elementów drewnianych dachu (łat, deskowania),
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej w wymiarach istniejących otworów,
- ocieplenie stropodachu i elewacji,
- wymiana podłóg na parterze i poddaszu oraz remont istniejących schodów drewnianych na poddasze,
- wymiana instalacji elektrycznej.

Zarówno zmiana przeznaczenia budynku jak i prace remontowe nie naruszają elementów konstrukcyjnych i układu pomieszczeń.

Zadanie będzie realizowane w 2011 roku a jego finansowanie zaplanowano ze środków własnych Gminy Gietrzwałd i środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Całkowity koszt inwestycji to 147 138,06 zł

Zadanie 5: Rozbudowa strefy rekreacyjno-sportowej.

Celem zadania jest poprawa warunków uprawiania sportu i rekreacji we wsi Gronity poprzez dalszą rozbudowę i modernizację terenu i urządzeń znajdujących się na placu rekreacyjno-sportowym w Gronitach, który jest jedynym na chwilę obecną miejscem integracji i spotkań mieszkańców, a także miejscem organizacji masowych imprez kulturalno-sportowych we wsi. Realizacja zadania obejmować będzie m.in.

- doposażenie istniejącego już placu zabaw dla dzieci w kolejne urządzenia tj. zestawu linowego do wspinaczki, mini-karuzeli, huśtawek,
- utwardzenie nawierzchni boiska do gry w piłkę koszykową,
- oświetlenie całego terenu,
- wykonanie ławek i stołów,

- zagospodarowanie miejsca pod ognisko i zainstalowanie na stałe grilla,
- obsadzenie terenu roślinami (drzewa, krzewy).

Zadanie realizowane będzie etapowo w okresie 2010-2017 ze środków własnych Stowarzyszenia "Garian", Rady Sołeckiej i funduszy pozyskanych ze środków instytucji państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych sponsorów. Szacuje się, że koszt przedsięwzięcia wyniesie ok. 50.000 zł.

Zadanie 6: Ogrodzenie terenu rekreacyjno-sportowego.

Celem zadania jest poprawa bezpieczeństwa użytkowania przez mieszkańców Gronit placu sportowo-rekreacyjnego poprzez ogrodzenie całego terenu rekreacyjno-sportowego. To podniesie estetykę i zabezpieczy teren przed dewastacją i kradzieżą. Wykonanie zadania będzie polegało na zakupie materiałów na ogrodzenie, a więc bali drewnianych, desek, gwoździ i impregnatu i montażu ogrodzenia. Zadanie zostanie wykonane w okresie 2011-2012 roku z funduszy Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia „Garian” oraz środków uzyskanych w ramach konkursów. Koszt przedsięwzięcia wyniesie 20.000 zł.

Zadanie 7: Zagospodarowanie ścieżki edukacyjno-sportowej.

Celem tego zadania jest stworzenie warunków do pożytecznego spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Gronit. Powstała ścieżka edukacyjno-sportowa ma również spełnić cel edukacyjny poprzez umieszczenie na niej, obok urządzeń sportowych, tablic informacyjnych o faunie i florze Warmii i Mazur. Realizacja zadania będzie polegała na zakupie lub wykonaniu zewnętrznych urządzeń do ćwiczeń fizycznych i tablic edukacyjnych oraz montażu ich na terenie ścieżki. Zadanie zostanie wykonane w latach 2011-2013 ze środków Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia „Garian” i funduszy pozyskanych ze środków instytucji państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych sponsorów. Koszt przedsięwzięcia wyniesie 15.000 zł.

PRIORYTET II: Wieś ostoją dziedzictwa kulturowego

Zadanie 8: Renowacja zabytkowej kapliczki w centrum wsi.

Celem zadania jest ocalenie od zniszczenia jednego z cenniejszych dla wsi elementów dziedzictwa kulturowego, a mianowicie zabytkowej kapliczki przy ul. Olsztyńskiej w Gronitach. Obiekt obecnie jest w bardzo złym stanie, wymaga kapitalnego remontu. Realizacja zadania będzie wymagała uzgodnień z konserwatorem zabytków co do sposobu przeprowadzenia renowacji, wykonania projektu prac remontowych i zakupu potrzebnych materiałów. Prace renowacyjne kapliczki zostaną wykonane przez specjalistów w okresie 2011-2012 z funduszy uzyskanych od sponsorów, Stowarzyszenia „Garian” i funduszy pozyskanych ze środków instytucji państwowych lub samorządowych. Koszt inwestycji wyniesie 15.000 zł.

Zadanie 9: Utworzenie „Stodoły artystycznej” przy świetlicy wiejskiej.

Zadanie ma na celu rozwijanie życia artystycznego wsi Gronity. Znajdujący się obok przyszłej świetlicy wiejskiej budynek o powierzchni ok. 80 m² będzie służył rozwojowi inicjatywy o nazwie „Scena Wiejska Garian”, w ramach której działa już zespół wokalny-muzyczny M-5, kółko plastyczne i przyrodniczo-ekologiczne. Pomieszczenie „Stodoły artystycznej” będzie wykorzystywane do prób i występów i jako sala wystawowa. Odbywać się będą spotkania „Kawiarenki M-5”. Będzie to również miejsce zebrań wiejskich i spotkań członków stowarzyszenia „Garian”.

Wystrój wnętrza budynku będzie przypominał starą warmińską chatę. Stodoła artystyczna usytuowana jest przy świetlicy wiejskiej i razem stanowiąc będą centrum życia kulturalnego wsi Gronity. Oba budynki będą zawierały elementy starej warmińskiej zabudowy.

Realizacja zadania wymaga przeprowadzenia kapitalnego remontu obiektu, przebudowy wnętrza i wymiany wielu elementów konstrukcyjnych. Konieczne jest wykonanie projektu przebudowy i harmonogramu prac. Całkowitą odbudowę budynku, łącznie z wyposażeniem wnętrza planuje się ukończyć w 2014 r. Już trwają prace porządkowe i zlecono wykonanie projektu prac remontowych. Całkowity koszt przedsięwzięcia we wszystkich etapach wyniesie 100 000 zł

Zadanie zostanie zrealizowane ze środków pochodzących od sponsorów, funduszy pozyskanych ze środków instytucji państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych sponsorów, Rady Sołeckiej i Stowarzyszenia „Garian”.

Zadanie 10: Organizowanie imprez kultywujących kulturę i warmińskie obrzędy ludowe.

Celem zadania jest ocalenie od zapomnienia warmińskich obyczajów, przybliżenie społeczności, a szczególnie młodemu pokoleniu, tradycji i kultury warmińskiej. Cel będzie realizowany w trakcie organizowanych corocznie imprez kulturalno-sportowych, tj. majówki, dnia dziecka, święta Gronit, jesiennych spotkań sąsiedzkich.

W przygotowywanych występach artystycznych wykorzystywane będą elementy gwary warmińskiej i strojów. Odbywać się będą degustacje potraw charakterystycznych dla regionu Warmii i Mazur oraz konkursy, gry i zabawy naszych przodków. Ważnym elementem takiej działalności będzie współpraca z „Ogniskiem kultury rodzinnej Hubertówka” w Kudypach.

Zadanie to będzie zadaniem stałym, realizowanym corocznie w trakcie organizowanych imprez. Obejmować będzie lata 2011-2017. Koszty zadania wyniosą 35 000 zł. Zadanie zostanie sfinansowane z funduszy pozyskanych przez Stowarzyszenia „Garian” i Radę Sołecką ze środków instytucji państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych sponsorów.

PRIORYTET III: Wieś estetyczna i ekologiczna

Zadanie 11: Edukacja ekologiczna mieszkańców wsi

Celem zadania jest propagowanie wśród mieszkańców zdrowego, zgodnego z naturą trybu życia oraz promowanie zachowań chroniących świat przyrody i naturalne środowisko. Zadanie to będzie zrealizowane poprzez doposażenie ścieżki edukacyjno-sportowej w kolejne urządzenia sportowe i tablice edukacyjne o tematyce ekologicznej. W porozumieniu z Gminą Gietrzwałd wprowadzenie przydomowej segregacji odpadów. Promowanie zdrowego trybu życia i aktywnego spędzania wolnego czasu podczas organizowanych imprez kulturalno-sportowych. Cel ten realizowany będzie w ramach statutowej działalności Stowarzyszenia „Garian” poprzez organizowanie spotkań, konkursów, zabaw o tematyce ekologicznej. Realizacja zadania obejmować będzie lata 2010-2017. Koszt realizacji zadania zamknie się w kwocie 8.000 złotych. Zadanie sfinansuje Stowarzyszenie „Garian”

Zadanie 12: Uporządkowanie zaniedbanych części wsi

Celem zadania jest podniesienie estetyki i wizerunku wsi a także zmotywowanie mieszkańców do utrzymywania porządku i zagospodarowywania terenu przy swoich posesjach. Cel ten realizowany będzie przez mieszkańców we własnym zakresie, poprzez czyny społeczne, akcje wspólnego sprzątnięcia. Na uporządkowanych miejscach zostaną posadzone rośliny (drzewa, krzewy, kwiaty) zakupione ze środków Rady Sołeckiej,

Stowarzyszenia „Garian” lub samych mieszkańców. Opiekę nad utrzymaniem zagospodarowanych skwerków i miejsc zieleni sprawować będą poszczególni mieszkańcy. Realizacja zadania ma charakter stały i obejmuje lata 2011-2017. Koszt realizacji celu obejmuje jedynie zakup roślin i wyniesie przez okres 7 lat ok. 5.000 złotych. Zadanie zostanie sfinansowane ze środków Rady Sołeckiej.

Zadanie 13: Realizacja cyklicznych akcji sprzątania wsi z udziałem dzieci, młodzieży i dorosłych.

Celem zadania jest utrzymanie estetyki i czystości na terenie wsi Gronity. Jednocześnie zadanie ma na celu integrację mieszkańców i podniesienie świadomości ekologicznej. Zadanie będzie realizowane poprzez organizowanie co roku w maju akcji sprzątania wsi, w której biorą udział całe rodziny. Sprzątanie kończy spotkanie integracyjne połączone z zabawą i konkursami rodzinnymi, w tym także o tematyce ekologicznej. Zadanie ma charakter cykliczny i realizowane będzie w latach 2011-2017. Koszty realizacji zadania obejmować będą koszt zakupu worków, rękawic plastikowych oraz poczęstunku i nagród w konkursach i wyniosą przez okres 7 lat 7.000 złotych. Środki finansowe pochodzić będą od Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia „Garian” i osób prywatnych.

Rozdział VI : Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

Realizacja założeń Planu będzie monitorowana przez Radę Sołecką wsi, Sołtysa oraz Gminę. Będzie się to odbywać poprzez:

- » budżet Gminy na kolejne lata
- » sprawozdania z realizacji budżetu Gminy
- » strona internetowa Gminy Gietrzwałd
- » tablice informacyjne we wsi Gronity
- » dokumentacja z odbioru robót poszczególnych inwestycji

Społeczność wiejska będzie się komunikowała poprzez wspólne spotkania wiejskie. Istotnym sposobem komunikacji w Gronitach są tablice ogłoszeń usytuowane w kilku miejscach wsi, a także zaproszenia i informacje doręczane indywidualnie mieszkańcom.

Kontakt pomiędzy wsią a Gminą będzie zachowany poprzez Sołtysa oraz Radnego Gminy wywodzącego się z Gronit.

Plan Odnowy Miejscowości Gronity powstał przy współudziale mieszkańców tej miejscowości, Rady Sołeckiej, Stowarzyszenia „Garian” oraz Gminy Gietrzwałd. Wypracowane tu priorytety i zadania są dobrem wspólnym, a ich realizacja leży w interesie współtwórców.